

Kulturnämnden

Kommunikationsstrategi för offentlig konst i Nacka

Förslag till beslut

Kulturnämnden fastslår föreslagen kommunikationsstrategi för offentlig konst i Nacka.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har fattat beslut om att en kommunikationsstrategi ska tas fram för Öppna konsten, vilket är den strategi som ska användas gällande produktion, vård, drift och underhåll av konst i det offentliga rummet. Förslaget till kommunikationsstrategi anger mål, målgrupper, budskap och aktiviteter på en övergripande nivå. I strategin anges följande operativa mål:

- Fler får kunskap om Nackas offentliga konst.
- Fler anser att Nackas offentliga konst är tillgänglig.
- Alla enheter som ingår i Öppna konstenprocessen arbetar utifrån visionen och de strategiska grundvalar som antagits av kommunfullmäktige gällande konsten i det offentliga rummet.

Prioriterade målgrupper för kommunikationen externt och internt är framförallt barn och ungdomar, kommunens enheter inom lokal- och stadsbyggnadsprocessen samt verksamheter inom skola, vård och omsorg. Den offentliga konsten kommuniceras under det gemensamma samlingsnamnet *Nacka konst* dit även Nacka kommuns konstsamling hör. *Öppna konsten* kallas den process som alltid följs då ny offentlig konst skapas, från planering till invigning samt efterföljande vård, drift och underhåll av konst. Budskapen som kommuniceras ska förmedla relevant information och kunskap kring *Nacka konst* och *Öppna konsten*. De ska även uppmuntra medborgarna att själva kommunicera kring konsten i Nacka.

Ärendet

I detta ärende beskrivs ett förslag till kommunikationsstrategi för offentlig konst i Nacka. Förslaget har tagits fram i samarbete med Nacka kulturcentrum som har det övergripande operativa ansvaret för processen Öppna konsten.

Bakgrund

Nacka kommun växer snabbt och det ställer stora krav på att det skapas mötesplatser och offentliga rum som fungerar så bra som möjligt. Konstnärlig gestaltning och utformning av det offentliga rummet har stor betydelse för platsens attraktivitet och människors välbefinnande. År 2007 såg kulturnämnden behovet av att etablera en kommungemensam plattform för arbetet med konst i det offentliga rummet i syfte att tydliggöra kommunens inriktning, öka samsynen och utveckla bättre samarbete internt och externt. Kulturnämnden gav därför kultur- och utbildningsdirektören i uppdrag att utreda hur kommunens samlade arbete med den offentliga konsten i Nacka kan utvecklas. Vid årsskiftet 2007/2008 inleddes projektet Öppna konsten med följande mål:

- Ta fram förslag till en väl förankrad vision och strategi för offentlig konst i Nacka.
- Öka tillgängligheten till offentlig konst i Nacka.
- Ge förslag till en effektiv hantering och underhåll av befintlig offentlig konst.
- Utveckla olika tänkbara modeller för finansiering av offentlig konst.
- Bidra till en samsyn kring hanteringen av frågor om den offentliga konsten.

Inom ramen för projektet genomfördes en omfattande dialog med medborgare, förenings- och näringsliv, konstnärer samt tjänstemän och politiker i kommunen. Dialogen visade att satsningar på kvalitativ konstnärlig gestaltning i Nacka bland annat ska bidra till att:

- Förstärka Nackas image som en modern, nytänkande kommun där öppenhet och mångfald värderas högt.
- Berika medborgarnas och besökarnas upplevelse av Nacka.
- Verksamheter inom skola, förskola och omsorg får en stimulerande miljö.
- Öka kommunens attraktivitet liksom medborgarnas stolthet över att bo i kommunen.
- Förstärka medborgarnas känsla av trygghet samt hemkänsla och därmed förebygga brottslighet.
- Skapa debatt och engagemang bland medborgarna i aktuella samhällsfrågor.
- Stärka sociala nätverk.

År 2010 antog kommunfullmäktige följande vision för arbetet med offentlig konst i Nacka; *Den öppna konsten ska bjuda in, beröra och berika människor och mötesplatser.* Samtidigt beslutades att följande strategiska grundvalar ska gälla för konstprocessen i Nacka kommun:

1. Offentlig konst ska vara kommunicerad och tillgänglig, vilket uppnås genom att:
 - fatta beslut kring när, på vilket sätt och i vilka skeenden det är relevant att engagera medborgare
 - formulera en kommunikationsplan för informationsspridning
 - informera om respektive konstverk på plats
2. Det offentliga rummet som plats för konst ska utvecklas medvetet och över tid, vilket uppnås genom att:

- planera för den offentliga konsten årligen i samband med mål och budget
- berörda nämnder utarbetar mål och nyckeltal för offentlig konst
- det sker en årlig uppföljning av mål och nyckeltal

3. Det ska finnas en tydlig ansvarsfördelning och process för arbetet med offentlig konst, vilket uppnås genom att:

- implementera vision, strategi, organisation och ansvarsfördelning internt och externt
- Utveckla kontinuerlig kommunikation och erfarenhetsutbyte om arbetet med offentlig konst internt och externt.

Kulturnämnden har det samlade övergripande ansvaret för offentlig konst, vilket i dagsläget även omfattar vård, underhåll och drift av kommunens konst på allmän plats. Kommunen äger för närvarande 129 konstverk i det offentliga rummet.

Kommunikationsstrategi

För att säkerställa att offentlig konst kontinuerligt ingår i Nackas utveckling av stadsmiljön, förutsätts att planeringen för den konstnärliga gestaltningen utgår, inte bara från den aktuella platsen, utan från hela det offentliga rummet så att konsten blir en del av helheten. Det är också viktigt att konsten är välskött och fungerar utifrån respektive konstnärs idé. Ytterligare väsentliga aspekter är att medborgare och besökare får lättillgänglig information om konsten i Nacka. För att lyckas med detta behöver kommunikationsprocessen gällande konst i det offentliga rummet utvecklas, såväl internt som externt.

Övergripande mål och visioner

Nacka kommun har åtta övergripande mål. Inom det övergripande målet, *God livsmiljö och långsiktig hållbar utveckling*, är kulturnämndens strategiska mål att *Nackas offentliga konst är tillgänglig*. Aktuellt nyckeltal för detta mål är andelen medborgare som anser att den offentliga konsten är tillgänglig. I kommunens kulturpolitiska program anges två fokusar som särskilt berör offentlig konst.

- En kreativ och god inre och yttre livsmiljö
- Ett levande, lokalt kulturliv av hög kvalitet med möjlighet till möten mellan professionella kulturutövare och nackabor.

Utöver ovanstående ska processen Öppna konsten även bidra till att uppfylla visionen för Nacka bygger stad, *Nära och nyskapande*.

Operativa mål

Kommunikationsstrategin ska bidra till att:

- Fler får kunskap om Nackas offentliga konst.
- Fler anser att Nackas offentliga konst är tillgänglig.
- Alla enheter som ingår i Öppna konstenprocessen arbetar utifrån visionen och de strategiska grundvalar som antagits av kommunfullmäktige gällande konsten i det offentliga rummet.

Målgrupper

För att kommunikationsinsatserna ska bli så effektiva som möjligt, behövs en uppdelning av målgrupper såväl internt som externt. Barn och ungdomar är en prioriterad målgrupp för kommunens verksamhet, vilket även gäller konsten i det offentliga rummet som i hög grad omfattar miljöer där barn och ungdomar vistas dagligen. För att Öppna konstenprocessen ska fungera i enlighet med visioner och strategier, är det viktigt att alla aktörer inom stadsbyggnadsprocessen, såväl internt som externt, är välinformerade om Öppna konsten och bidrar till att processen fungerar som det är tänkt. Målgruppsindelningen preciseras närmare i bilaga ett.

Budskap

Den offentliga konsten kommuniceras under det gemensamma samlingsnamnet *Nacka konst* dit även Nacka kommuns konstsamling hör.

Öppna konsten kallas den process som alltid följs då ny offentlig konst skapas, från planering till invigning samt efterföljande vård, drift och underhåll av konst.

Kommunikation idag innebär inte bara information till mottagaren. Idag är människor kommunikativt aktiva, och vill snabbt kunna reflektera över vad de gör och ser.

Kommunikationen kring den Öppna konsten ska bidra till att levandegöra konsten.

Kommunikationen ska vara inbjudande och uppmana till aktivitet på plats, samt i sociala medier som kopplas till information om konstverket på nacka.se. För att ett budskap ska vara intressant, begripligt och användbart behöver det utformas ur målgruppens synvinkel. Kommunikationen kring Nacka konst och Öppna konsten bör utgå från det i alla sammanhang.

Budskapen i bilaga ett ska syfta till att förmedla relevant information och kunskap kring *Nacka konst* och *Öppna konsten*. De ska även uppmuntra medborgarna att själva kommunicera kring konsten i Nacka.

Aktiviteter år 2014-2016

Kulturnämnden har tecknat avtal med Nacka kulturcentrum gällande det övergripande operativa ansvaret för Öppna konsten. Konstsekreteraren på Nacka kulturcentrum bidrar till att konsten kommer in i stadsbyggnadsprocessen i rätt skede. Medborgardialog om konsten bör ske i samband med kommunens dialog inför nybyggnation och ombyggnation. Inför varje ny konstnärlig gestaltning skrivs ett konstprogram fram och ett konstråd sätts ihop bestående av interna och externa samarbetsparter.

Projektet "konsten att skapa stad" har som övergripande mål att få fram, visa på och sprida kunskap om var, hur och när konst, kultur och kreativ kompetens kan spela en roll i stadsutvecklingsprocessen. Projektet innefattar olika aktiviteter, exempelvis medborgardialoger, seminarier, workshops och nätverksbygge. Detta projekt bör utgöra en stödprocess till Öppna konsten och synkroniseras med de aktiviteter som initieras av Nacka kulturcentrum inom ramen för Öppna konsten.

Under 2014 genomförs skyltningen vid alla prioriterade konstverk i enlighet med nämndens vård- och underhållsplan. Skyltarna kommer att ha en QR-kod så att betraktaren kan ta del av ytterligare information om konstnär och verk via mobiltelefonen. Detta förutsätter att det skapas en plats för information om Nacka Konst på kommunens hemsida. När en ny kommunikationsplattform för nacka.se är färdigutvecklad, bör även koppling till olika sociala medier som t.ex. twitter, facebook, instagram m.m. finnas i anslutning till den digitala kommunikationen om Nacka Konst och Öppna konsten.

När det skapas ett nytt offentligt konstverk i kommunen ska det ske en invigning med aktuell konstnär och målgrupp.

Konsekvenser för barn

Förslaget till kommunikationsstrategi för konst i det offentliga rummet sätter barnen i fokus. Barn och ungdomar pekas ut som en viktig målgrupp, och de ska alltid inkluderas i framtagandet av konstnärliga gestaltningar i deras vistelsemiljöer. Förskolor och skolor är prioriterade platser för satsningar inom den Öppna konsten, men strategin pekar även ut barn och unga på fritiden som en prioriterad målgrupp. Genom strategin skapas förutsättningar för barn och ungdomar att bli mer delaktiga än tidigare, bland annat genom den nya digitala plattformen som ska ge möjlighet till ökat inflytande och kommunikation genom sociala medier.

Kultur- och fritidsenhetens synpunkter

Kultur- och fritidsenheten planerar att följa upp kommunikationsstrategin i samband med årsbokslut och i vård- och underhållsplanen. Eventuellt kan det behövas ytterligare nyckeltal gällande Öppna konsten för att uppnå önskat resultat, inte minst vad gäller kommunens interna stadsbyggnadsprocess. Det är viktigt att den nya plattformen för kommunens hemsida kan tillgodose önskvärd utveckling gällande kommunaktion och aktiviteter om Nacka konst och Öppna konsten. Enheten ska arbeta för att behoven tas med i den upphandlingsprocessen av den nya plattformen för nacka.se.

Kultur- och fritidsenheten föreslår att kulturnämnden fastslår föreslagen kommunikationsstrategi för offentlig konst i Nacka, i enlighet med denna skrivelse och bilaga 1.

Bilagor

1. Kommunikationsstrategi för offentlig konst i Nacka.

Anna Hörnsten
Kulturexpert
Kultur- och fritidsenheten